

három volt oszmán vilajet közül a legtöbb problémát Moszul okozta. Előadásomban ennek a tartománynak a helyzetét kívánom bemutatni.

Már Moszul megszerzése is komoly akadályokba ütközött: az 1920-ban létrejött mandátumhoz csak 1926-ban csatolták hozzá Moszult, a vilajet hovatartozása ugyanis hosszú éveken át vita tárgyát képezte Törökországgal. A területre, amely jelentős olajtartaléka miatt kiemelt stratégiai fontosságú volt, a britek és a törökök mellett a franciák is igényt tartottak. Problémát jelentett továbbá a tartományban élő jelentős kurd kisebbség, amely a 20. század során rendszeresen fellázadt a bagdadi kormány ellen.

Az előadás ezeket a problémákat kívánja röviden bemutatni, rávilágítva arra, hogy milyen hosszú távú következményekkel járt Irak számára az, hogy egy kvázi kreált államról van szó, és milyen problémákkal kellett megküzdenie Moszulban.

Dávid Benjámin (Szegedi Tudományegyetem)

I. és II. világháborús veszteségkutatások felhasználásának lehetőségei a történettudományi kutatásokban

Számos helytörténeti munka készült az elmúlt 30 évben, amely az I. és II. világháborús veszteségeket hivatott összegyűjteni. A technika és a digitalizáció fejlődésével és segítségével az interneten számos adatbázis érhető már el online formában nemcsak a kutatók, hanem az érintett hozzátartozók vagy érdeklődők számára egyaránt. A levéltári iratokon át, az interneten elérhető hivatalos iratanyagok és adatbázisokon felül a családi dokumentumok, temetők sírjain és az emlékműveken szereplő nevek tudják segíteni egy veszteséglista elkészítését a kutató számára.

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy az I. és II. világháborús áldozatainak összeírása milyen új lehetőségeket biztosít a történelemkutatás számára. Mely forráscsoportok felhasználásával készíthető el egy-egy veszteséglista. Továbbá e forráscsoportok felhasználása mely területen hozhat fontos eredményeket a különböző diszciplínákon belül.

Bessenyei Vanda (Szegedi Tudományegyetem)

„...ellentmondás nélkül engedelmeskedjünk egy egységes akaratnak.” Mennyiben egyeztethető össze a sztálinizáció a Lenin által kijelölt szovjetizálással?

A szovjetizálás kezdeteit általában a második világháborút követő első évekre datáljuk, mivel a kelet-közép-európai államokban ekkor kezdődött meg a Szovjetunióban működő politikai, gazdasági és társadalmi berendezkedés intenzív kiépítése.

Korábbra visszatekintve azonban látható, hogy Lenin már 1919–1920 fordulóján lényegre törően és világosan megfogalmazta a Szovjet-Oroszország számára fontos területek szovjetizálásának egyes lépéseit. Kidolgozta továbbá